

Moordkuil

Irritaties, klachten en andere felle berichten over grote en kleine misstanden kunt u kwijt in deze rubriek.

Commotie over Overleveringswet te laat

W.R. Jonk

advocaat te Amsterdam

Op 10 juli jl. oordeelde de Amsterdamse Rechtbank dat de overlevering van Robert Hörchner aan Polen werd toegestaan. In de uitzending van 12 juli jl. besteedde het tv-programma Netwerk daar uitgebreide aandacht aan, waarbij onder meer PvdA-Kamerlid Aleid Wolfsen de nodige kritiek had op de overlevering van Hörchner. Wolfsen zei de Kamervragen van de SP te steunen.

Op zichzelf is de verontwaardiging over de overlevering van Hörchner terecht. Met name waar het gaat om het feit dat de enkele stelling dat een verdenking tegen hem is gerezen, zonder enige onderbouwing, laat staan bewijs, tot overlevering aan Polen kan leiden, zijn de gevoelens van Hörchner zeer voorstelbaar. De commotie die is ontstaan in de media en bij de politiek zijn echter niet terecht.

Nederland levert al enkele decennia onderdanen uit aan de meest uiteenlopende landen. Enkele voorbeelden van landen waarin vermoedelijk evenmin vertrouwen bestaat, maar waarmee wel uitleveringsverdragen zijn gesloten zijn Moldavië, Oekraïne en sinds kort de Verenigde Arabische Emiraten.

Voor al die landen geldt, evenals in de zaak van Hörchner,

het vertrouwensbeginsel: behoudens tegenbewijs wordt de juistheid van de informatie uit de verzoekende staat aangenomen. Ook geldt voor het overgrote deel van de uitleveringsverdragen dat de verzoekende staat geen bewijs hoeft te overleggen van de feiten waarvan de opgeëiste persoon verdacht wordt.

Sinds de totstandkoming van de Overleveringswet is de overlevering aan EU-lidstaten nog verder vereenvoudigd. Sinds mei 2004 heeft Nederland via de Overleveringswet meer dan 1500 verzoeken gehad tot overlevering,¹ waarvan het overgrote deel uiteindelijk wordt toegewezen. Zelden of nooit is daaraan enige aandacht besteed, door media of politiek. Ook voor deze overleveringen is echter nooit enig bewijs overgelegd door de verzoekende staat, terwijl ook deze personen in groten getale aangeven niets te maken te hebben met de feiten die hen verweten werden.

Het stellen van vragen aan de minister van Justitie kan op zich geen kwaad. Maar het wel te laat. De Overleveringswet is met grote meerderheid van stemmen aangenomen, ook de PvdA stemde voor het wetsvoorstel. Van de twaalf ingediende moties, die vrijwel alle tot doel hadden de rechtspositie van de opgeëiste persoon te verbeteren, werd

er slechts één aangenomen.² De politiek zou zich niet moeten bezighouden met het op basis van een enkele zaak stellen van vragen aan de minister. De reactie op de toevallige omstandigheid dat Robert Hörchner bij machte is de media te mobiliseren, doet tekort aan al die andere opgeëiste personen, die zonder enige kritiek van de zijde van de media en/of de politiek zijn overgeleverd.

De leden van het parlement zouden zich bij de beoordeling van implementatiewetgeving van Europese regelgeving beter moeten realiseren welke effecten de wetgeving heeft op de positie van opgeëiste personen, met name Nederlandse onderdanen. De vragen die nu gesteld worden naar aanleiding van de zaak-Hörchner, hadden veel eerder gesteld moeten worden. Eventuele garanties die Hörchner krijgt ten aanzien van controle op de (voortgang van de) procedure in Polen, de zorg voor goede rechtsbijstand en alle overige garanties voor personen die met instemming van de Nederlandse rechter in het buitenland terecht moeten staan, zullen voor alle opgeëiste personen moeten gelden. Laten we hopen dat de politiek ook zonder media-aandacht de vinger aan de pols zal houden.

² Stemmingen, *Handelingen II*, 2003-2004, nr. 31, p. 2180-2181.

¹ Centraal Bureau voor de Statistiek, *Webmagazine*, 2 juli 2007.